

RAADSVOORSTEL

DATUM 11 juli 2022
AGENDAPUNT
ONDERWERP RV Kadernota 2023
PORTEFEUILLEHOUDER B. Krijnen
ZAAKNUMMER ZK22001427
DOCUMENTNUMMER 22.0002281

AANLEIDING Jaarlijks stelt de gemeenteraad de financiële en beleidskaders vast voor het komende begrotingsjaar. De kadernota geeft een indicatie van de structurele begrotingsruimte van 2023 en volgende jaren.

Dit jaar is een bijzonder jaar voor wat betreft de kadernota. Ten tijde van het opstellen van de kadernota is het coalitieakkoord nog niet bekend en de (financiële) doorvertaling daarvan moet dan ook nog gebeuren. Daarnaast is er grote onzekerheid over de effecten van corona, de oorlog in Oekraïne en aan de inkomstenkant de ontwikkeling van het gemeentefonds.

In deze Kadernota zijn dan ook vooral de effecten vanuit de zomernotitie 2022 (waar onder de jaarrekeningeffecten) en onvermijdelijke ontwikkelingen opgenomen. Dit zijn ontwikkelingen waar we mee te maken hebben als gevolg van wettelijke taken, grote kostenstijgingen en onderdelen waar de organisatie versterkt moet worden. Een en ander hebben wij in de Kadernota voor u toegelicht en bij dit raadsvoorstel vertaald.

Wij zullen de komende maanden, in de hoop dat er ook meer duidelijkheid ontstaat over de genoemde onzekerheden, de concept Programmabegroting 2023 opstellen, alsmede het meerjarenperspectief. Daarbij zullen wij uw raad een aantal keuzemogelijkheden aanbieden om te komen tot een sluitende (meerjaren)begroting.

KADER Planning & Control cyclus.

WIJ STELLEN VOOR

1. De Kadernota 2023 vast te stellen.
2. Het college te verzoeken om op basis van de Kadernota 2023 de Programmabegroting 2023 op te stellen én daarbij de raad een aantal keuzemogelijkheden voor te leggen om tot een sluitende (meerjaren)begroting te komen.

BEOOGD RESULTAAT Het beoogd resultaat van de Kadernota is om uw college kaders mee te geven voor de opstelling van de Begroting 2023.

ONDERBOUWING **Onderbouwing beslispunt 1: de Kadernota 2023 vast te stellen.**

Opzet kadernota

Zoals aangegeven kent de kadernota een grote onzekerheid door effecten corona, de oorlog in Oekraïne, maar ook de inkomstenkant vanuit het Rijk. Daarnaast zijn in deze

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

kadernota de ontwikkelingen van het coalitieprogramma nog niet opgenomen. In de opzet van de Kadernota 2023 zien we dat we bij ongewijzigd beleid een begrotingsruimte van:

2023 € 54.000 voordeel

2024 € 378.000 voordeel

2025 € 1.048.000 voordeel

2026 € 1.482.000 nadeel

Ravijn

Vanaf 2026 wordt het gemeentefonds niet langer geïndexeerd via de normeringssystematiek (trap op trap af). Het volume accres vervalt. Er wordt alleen nog een nominaal accres voor de loon- en prijsstijging verstrekt. Dit zorgt voor een enorme daling van de inkomsten vanuit het gemeentefonds. Daarnaast is vanaf 2026 de opschalingskorting weer van toepassing. Men spreekt dan ook wel over het 'ravijn' in 2026. Het ravijn geeft voor Koggenland ca. 2,5 miljoen lagere inkomsten vanuit het Gemeentefonds in 2026 ten opzichte van 2025. Er is overleg met de toezichthouder hoe met dit ravijnjaar om gegaan kan worden.

Inhoud Kadernota 2023

Hieronder wordt u eerst meegenomen in de belangrijkste onderwerpen uit de Kadernota 2023. Vervolgens nemen wij u mee in de totstandkoming van de begrotingsruimte.

- Coalitieakkoord

De gemeentelijke verkiezingen hebben op 16 maart jl. plaatsgevonden. Ten tijde van het schrijven van de kadernota is nog geen zicht op een coalitieakkoord. Daarmee is het onmogelijk de effecten van het coalitieakkoord mee te nemen in de kadernota.

Vanzelfsprekend maken deze effecten wel onderdeel uit van de begroting 2023 welke in november in de gemeenteraad behandeld zal worden.

- Oorlog in Oekraïne

De inval van Rusland in de Oekraïne heeft impact op grote delen van Europa. Natuurlijk is het menselijke leed ongekend groot. De gemeente Koggenland zorgt voor de opvang van vluchtelingen die huis en haard op stel en sprong achter zich hebben gelaten. Het college vindt het belangrijk dat de raad het college hiervoor de financiële ruimte geeft vanuit de verwachting dat het Rijk (een deel van) de kosten gaat vergoeden. Deze ruimte is nodig omdat onduidelijkheid is over de lengte van deze opvang en de hoeveelheid. Daarbij lijkt het onwaarschijnlijk dat op korte termijn aan deze situatie een einde komt. Ten tijde van de begroting is de verwachting dat een concreter beeld hierover te schetsen is.

- Onzekerheid middelen Rijk

Zelden is de onzekerheid bij gemeentes over de Rijksinkomsten zo groot geweest als op dit moment. Dat bemoeilijkt het opstellen van een structureel sluitend perspectief. Afgaand op het regeerakkoord van Rutte IV dan nemen in 2026 de inkomsten vanuit het Rijk fors af, hetgeen tot gevolg heeft dat reeds in 2023 maatregelen genomen moeten worden om op de lange termijn een sluitende begroting voor de gemeente Koggenland te kunnen presenteren. Daarbij kunnen diverse Rijksinkomsten die in 2026 vervallen de komende niet

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

structureel ingezet worden. Dit beperkt de investeringsmogelijkheden van de gemeente Koggenland.

Gezien de financiële onzekerheid op lange termijn alsmede de wereld die volop aan verandering onderhevig is, begint deze nieuwe bestuursperiode met een beleidsarme kadernota. Het gevolg zal zijn dat inhoudelijke debatten inzake beleid ten tijde van de begroting gevoerd moeten worden.

- CAO

De CAO voor gemeenteambtenaren kent een looptijd tot het einde van het lopende kalenderjaar. Gezien de hoge inflatie is de verwachting dat een forse stijging van de lonen geëist gaat worden door de vakbonden. Een eerste indicatie laat een verwachte stijging van 5% zien. Daarnaast is een aantal andere wijzigingen van arbeidsvoorwaarden te verwachten daar diverse regelingen tot het einde van de looptijd van de huidige CAO lopen.

- Organisatieontwikkeling

De organisatie is vol in transitie om klaar te zijn voor de toekomstige opgaven. Diverse onderdelen als werving en selectie, functiewaardering, studiekosten, informatievoorziening etc. spelen daarin een belangrijke rol. Een solide organisatie is essentieel om de wettelijke taken en bestuurlijke ambities op het gewenste niveau uit te kunnen voeren. Daarvoor is het belangrijk hierin te investeren.

- Omgevingswet

Hoewel de Omgevingswet vaker is uitgesteld, houden wij er – conform planning van het Ministerie – rekening mee dat de wet op 1 januari 2023 in werking treedt. De Omgevingswet geeft gemeenten de ruimte om zelf te bepalen of voor bepaalde bouwwerken een vergunningsplicht geldt, een meldingsplicht of een volledige vrijstelling. Koggenland heeft de ambitie om bouwregels te vereenvoudigen en te verruimen en daarom meer bouwwerken vergunningsvrij te maken. Dit heeft effect op de legesinkomsten, deze zullen naar verwachting de komende jaren afnemen.

- Totstandkoming van de begrotingsruimte

Het startpunt is de meerjarenbegroting 2023 van de primaire begroting 2022. Vanuit deze begrotingsruimte zijn uw raadsbesluiten met structurele financiële gevolgen verwerkt. Wat resteert is de bijgestelde begrotingsruimte t/m uw raadsvergadering van mei 2022. Vervolgens heeft u de zomernotitie 2022 vastgesteld mét de financiële gevolgen vanuit de meircirculaire. Een groot aantal wijzigingen vanuit de Zomernotitie zijn structureel en werken daarmee door in het meerjarenperspectief. De bijgestelde begrotingsruimte na vaststelling van de Zomernotitie is het vertrekpunt voor de Kadernota 2023. In de Kadernota 2023 is per programma inzichtelijk gemaakt welke financiële impact de budgetvragen hebben.

RAADSVOORSTEL (VERVOLG)

Onderbouwing beslispunt 2: Het college te verzoeken om op basis van de Kadernota 2023 de Programmabegroting 2023 op te stellen én daarbij de raad een aantal keuzemogelijkheden voor te leggen om tot een sluitende (meerjaren)begroting te komen.

Vorbereiding Programmabegroting 2023

In de periode juli en augustus gaan wij op basis van de Kadernota 2023 aan de slag met het opstellen van de programmabegroting 2023 én het meerjarenperspectief. Dan is er naar verwachting ook meer bekend over de inkomstenkant (gemeentefonds en mogelijk aanvullende compensatie Jeugdzorg en/of Corona) vanuit het Rijk en is ook het coalitieprogramma bekend. Op basis van deze gegevens kunnen wij u een meer onderbouwd financieel perspectief aanbieden én kunnen wij u, indien nodig, een aantal keuzemogelijkheden aanbieden om tot een sluitende (meerjaren)begroting te komen.

KANTTEKENINGEN

Financiële gevolgen Coronacrisis en oorlog Oekraïne

In de zomernotitie 2022 zijn de financiële gevolgen vanwege de Coronacrisis en de oorlog in Oekraïne deels en onder voorbehoud in beeld gebracht. In de periode naar de opstelling van de Begroting 2023 kunnen wij ook een inschatting geven welke financiële gevolgen dit heeft op 2023.

FINANCIËN

Verloopoverzicht Begrotingsruimte 2023-2026				
	2023	2024	2025	2026
Bijgestelde begrotingsruimte na de meicirculaire en zomernotitie	662.863	986.953	1.656.963	-873.037
Effect op de Begrotingsruimte vanuit de Kadernota 2023				
Programma 1: Dienstverlening & Bestuur	-866.200	-866.200	-866.200	-866.200
Programma 2: Welzijn & Zorg	438.395	438.395	438.395	438.395
Programma 3: Wonen & Ondernemen	-181.275	-181.275	-181.275	-181.275
Totale mutaties Kadernota 2023	-609.080	-609.080	-609.080	-609.080
Bijgestelde begrotingsruimte na de Kadernota	53.783	377.873	1.047.883	-1.482.117

DUURZAAMHEID N.v.t.

ALTERNATIEVE MOGELIJKHEDEN

De alternatieve mogelijkheden om te komen tot uitvoering van het coalitieprogramma met een sluitend meerjarenperspectief wordt de komende zomer verder uitgewerkt

PACT VAN WESTFRIESLAND

N.v.t.

COMMUNICATIE

De kadernota 2023 wordt beschikbaar gesteld op www.koggenland.nl.

VERVOLG

Met het de kaders van de Kadernota geeft u het college de opdracht om deze kaders verder uit te werken in de begroting 2023.

BIJLAGEN

N.v.t.

RAADSVORSTEL (VERVOLG)

Datum college: 24-06-2022

Burgemeester en wethouders van Koggenland.